

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj, ob ponedeljkih ob 8 dopoldne.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi dopisniki naj se pošiljajo uredništvu lista. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik Stefan Godina. Lastnik konsorcij lista „Edinosti“ — Tisk tiskarne „Edinosti“, vpisane zadruga z omejenim poročilom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave šte. 11-57. Naročnina znaša: Za celo leto K 24.— Za pol leta 12.— Za tri mesece 6.— za nedeljsko izdajo za celo leto 5-20 za pol leta 2-60

EDINOST

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 6 vinarjev zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na milimetre v širokosti ene kolone Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 10 vin Osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov mm po 20 vin Oglasi v tekstu lista do pet vrst K 5.— vsaka nadaljna vrsta 2.—

Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev. Oglase sprejema inšerati oddelček „Edinosti“. Naročniki in reklamacije se pošiljajo v pravi list. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plača in toži se v Trstu. Uprava in inšerati oddelček se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštotranični račun št. 841.652.

V Karpatih so zavzele naše čete po trdovratnih bojih višino Ostry.

Na ostali karpatski fronti posamezni topovski boji. Na Poljskem in v Galiciji večinoma mir. — Na nemško-ruski fronti položaj neizpremenjen. Nadaljnji nemški uspehi pri Ypernu. Francoski poraz pri Combresu. Med Mozo in Mozelo tupa tam boji. — Ruski napad na Bospor.

Z avstrijsko-ruskega bojišča.

DUNAJ, 25. (Kor.) Uradno se objavlja: 25. aprila opoldne.

Na karpatski fronti je bil v dolini Orawe izvojevan nov uspeh. Po večdnevni, z veliko trdovratnostjo izvedenih saperskih napadih, so izvojevale včeraj naše čete višino Ostry južno od Koziove. Istočasno se je sosednjim nemškim četam ob in zapadno ob cesti posrečilo pridobiti na prostora. Skupno je bilo ujetih 652 Rusov.

Z osvojitvijo višine Ostry in z osvojitvijo grebena Zwinina začetkom aprila, je pregan sovražnik sedaj od zveznih čet iz vseh, že več mesecev trdovratno branjnih postojank na obeh straneh doline Orawe.

Na ostalih oddelkih karpatske fronte posamezni topovski boji.

Na Poljskem in v Galiciji večinoma mir. Namestnik šefa generalnega štaba, pl. Höfer, iml.

Avstro - Ogrske odporne sile.

DUNAJ, 26. (Kor.) »Sonn- und Montagszeitung« piše:

Od obeh centralnih vlasti je Nemčija brezpogojno močni, Avstro - Ogrska slabeji faktor, ali tudi to šibkost treba presojati trezno. Notranji sklad narodov v dvojni monarhiji, da je veliko močnejši, nego se je mislilo doslej, pa tudi Ogrska ima interes na tem, da se trdno drži Avstrije. Kaj naj tudi doseže kot samostojna država z 22 milijoni prebivalcev sredi močnih slovanskih, nemških in latinskih narodov? Avstro - Ogrska je brez dvoma med vsemi vojskujimi državami najbolj oslabljena. Pa je bil tudi cilj vseh nje sovražnikov, katerih vsak bi jej hotel odvzeti del njenega ozemlja. Vendar sta Nemčija in Avstro - Ogrska militarično in politično tako trdno spojeni druga z drugo, da je ločitev izključena. Najprej treba, ako boste te dve vladi premagani, porušiti Avstro - Ogrsko. Ta nloga pa je neizmerno težavna in nevarna. (Iz »Corriere della Sera«, sporočeno »Kölnische Zeitung« št. 404.)

Dokazi militarične moči, ki jih je podala monarhija v velenjskih bojih karpatske bitke, pozivljajo vnovič v spomin nič vredne domneve, pod katerimi so razvneli vojno proti Avstro - Ogrski, po zarotnikih, ki bodo ne le pred zgodovino, ampak, kakor se nadejamo, tudi pred sodniki morali nositi odgovornost za strašno krivdno na preliti krvi, s katero so se obremenile države tropsporazuma in njihovi sodrugi. Ali hrabrosti posamičnih oddelkov čet iz vseh kronovin in plemen Avstrije in Ogrske, s katero so se ruski napadi odbili in se je naval ruskih vojsk zastavil, in ne le militaričen, ampak tudi političen čin največjega pomena, ki se ga more presenčiti še le tedaj, če se spominjamo, da so pred izbruhom vojne v Londonu, Parizu in Petrogradu računali z razpadom habsburške države kot z mrtvo gotovostjo. Kakor ovajajo zgornje pripombe v »Corriere«, so morali sedaj ta račun popraviti. Vkljub tej izsiljeni izpravi ven-

dar obrekovalci naše državne ekzistence nočejo odnehati, in če že ne gre več z bajkami o našem razpadu, pa si izmišljajo bajke o našem propadanju.

Seveda podpirajo času neprimerne izjave našega časopisja te obrekovalce v njih ostudnem delovanju. Vedno ponavljajoča se zagotovila tega časopisja, da mir ne more biti več daleč, da smo z vsakim dnem bližje miru, da se po devetmesečnem trajanju vojne more pač govoriti o bližanju miru, cenijo v sovražnem izoemstvu kot dokumente o naši nujni potrebi miru in služijo v podkrepljenje sklepanja, da nam grozi, ali da je že nastopila naša militarična, financijska in gospodarska onemoglost. Potem seveda se morejo črtati sodbe, kakršna je gori navedena, da je med vsemi vojskujimi avstro - ogrska monarhija najbolj trpela. Ne koristi, da take izjave zavračamo z jezo in ogorčenjem; kajti jeza in ogorčenje nista nikak argumenta, in kakor vse strasti, se dajata tudi lahko predmamlati. Če tudi nimamo talentov za mednarodno komedijstvo, ki je sedaj postalo v Londonu, Parizu in Petrogradu v modo, nam bodo vendar ravno tam v slučaju izbruhov jeze in ogorčenja radi pripisovali te talente, in to že zato, da bi oslabili težo naših besed. Zato je bolje, da ne vidimo boja s strastmi, marveč z dejstvi. Stavimo torej tako.

Kar se najprej tiče naše potrebe miru, naj omemu, ki mu ne zadošča oficijelna izjava o ničnosti vseh teh govoric, službi kom pleks vseh novih oboroževalnih zakonov, ki jih ravnokar razpravljajo v ogrskem državnem zboru. V zvezi z dejstvom, da je pred kratkim zopet odšlo veliko število novoizvežbanih na bojišče, ter da so se v prostore za nastanjanja in vežbanje, izpraznjene od 15. aprila, namestili novi vpoklicanci, ki se še s 15. majem izdatno pomnože, se nam nameravajo prebriranje osemnajstletnih in razširjene črnovojniške dolžnosti na letnike do petdesetega leta kaže kot odredba, katero številni uspeh na razpoložljivem moštvu utegne nadkriti celo visoka stavljenja pričakovanja.

Vzpričo dejstev se pač gotovo ne more govoriti o kakem oslabljenju militarične odporne in ofenzivne sile monarhije. Te odredbe za izpopolnjenje vojske so preračunjene za dolgo dobo vojne, kakor tudi dokazujete zagotovili obeh ministrskih predsednikov, da se vpoklic starih letnikov gotovo ne nameruje poprej, nego po končani žetvi, torej na jesen. Temu nasprotno pa treba opozoriti na dejstvo, da se na Francoskem sedemnajstletni že sedaj uvrščajo ter da se toliko na Francoskem, kolikor v Rusiji petdesetletni že dlje časa bore na fronti.

Kako pa stoji s financijsko zmoglostjo monarhije? Tudi na to vprašanje je najbolje odgovorjati z dejstvi. Avstro-ogrška država nima nikake obveznosti dolga za vojne izdatke napram notni banki. Naj se primerja ta okolnost z milijardskim zadolženjem francoske države napram Banque de France. Avstro - Ogrska pa je tudi med vojno poplačala neki inozemski dolg. Dne 1. januarja 1915 dospeli drugi obrok ameriških dolarskih zakladnih listov se je promptno povrnili. Inozemski finančni krogi so šli preko tega molče, dočim je to vendar znak zdrave finančne

sile, ako more Avstrija istočasno nastopati v Ameriki kot plačevalec, ko sta Anglija in Francija tam v vlogi izposojevalca. Nedavno objavljeni izkazi o naraščanju denarnih vlog pri bankah in hranilnicah so najboljši dokaz o zdravem položaju privatnega denarnega gospodarstva. Da je državno denarno gospodarstvo istotako zdravo, za to govori dejstvo, da ima država še vedno terjatve pri bankah ter da trajna razpoložljivost denarja ni le dovedla do znižanja obrestne mere pri avstro - ogrski banki, ampak se je izražala tudi v trajnem povpraševanju po rentah in trdno obrestovalnih vrednotah. Monarhija je prvo vojno posojilo z lahkoto spravila skupaj in istotako bo tudi z drugim. Ker izdeluje svojo vojno potreščino v tuzemstvu, ostaja denar v deželi in oploduje vse gospodarsko življenje. Ne potlačijo nas torej ne militarično, ne financijsko, ne gospodarsko.

Naše gospodarsko življenje se razvija torej na popolnoma normalen način. Tovarne imajo dovolj dela, oglje in železo se izkopujeta kakor v časih miru, notranja trgovina in promet kažejo zdravo življenjsko silo in ni pri nas niti od daleč opaziti tistih krizičavih pojavov ali tistih bolnih socijalnih gibanj, kakršni so v Franciji, Angliji in Rusiji na dnevnem redu vsled propadanja gospodarskega življenja. Zločinski poizkus, da bi nas izstradali, je že sedaj smatrat popolnoma ponesečenim, istotako kakor v Nemčiji, in ne bo imel nobenega drugega učinka, nego da se ustvari boljša kontrola o zmoglosti naših poljedelskih obratov in složno izpopolnjevanje in pospeševanje te zmoglosti. Naše gospodarstvo je istotako zdravo, kakor naša bojna sila in naše deniarstvo.

Avstro - Ogrska ni hotela te vojne. Vsiljena jej je bila v obrambo svoje časti in bodočnosti. Nikdar ne bi se bila monarhija odločila za kako napadalno vojno; sedaj pa, ko je bila prisiljena v obrambno vojno, jo bje s tisto neupogljivo odločnostjo, ki izsili uspeh. Hladna je napram od gori dole padajočim sodbam o njeni moči; kajti v svesti si je, da ta moč zadošča, da onemogoči voljo in cilje svojih nasprotnikov. Austriaeus.

Z nemško-ruskega bojišča.

BERLIN, 25. (Kor.) Veliki glavni stan, 25. aprila:

Vzhodno bojišče. Položaj na vzhodu je neizpremenjen. Dva slabejša napada Rusov zapadno od Gieghanova sta bila odbita.

Kot odgovor na metanje bomb od strani Rusov na mesto Neuenburg smo vrgli na železniško progo Bialistok zopet 20 bomb. Vrhovno armadno vodstvo.

Novi nemški šef civilne uprave na Rusko-Poljskem.

BERLIN, 25. (Kor.) Vladnemu predsedniku Z. pl. Bandensteinu je bil dovoljen odpust iz njegove službe kot upravni šef pri vrhovnem poreljestvu na vzhodu. Na njegovo mesto je za šefa civilne uprave na Rusko Poljskem z naslovom predsednik, imenovan deželni svetnik pl. Kries.

Pivoine, ki je prav kmalu postala pristan grizeta, četudi ne glede na svoje življenje, pač pa glede na svoje mišljenje in življenjske nazore, je popolnoma odobraval to blazno zapravljanje in ni storila ničesar, da bi potegnila svojega ljubimca od roba propada. To je trajalo tako nekako cele tri mesece.

Končno so se upniki naveličali čakanja in so odločno zahtevali plačila svojih terjatev. Prezentirali so mu menice, in ker jih ni plačal, so prihajali notarji in sodni uradniki v Virgilovo stanovanje protestirat menice. Denarja je bilo vedno manj, in Virgil se je pogostoma nahajal vse drugo samo ne v vselem razpoloženju, dasiravno se je izkušal omamljevati na vse močnejše načine.

Pivoine je opazila njegove skrbi. Namesto pa, da bi ga obžalovala in ga tolažila, mu je pravila, da je čemer in razdražljiv. Če je hotel govoriti resno besedo žnjo, je začela peti, če se je pa razjezil, se mu je smejala v obraz.

Sedaj šele je videl Virgil, kako breme si je nakopal; toda manjkalo mu je moralne moči, da bi razbil vezi, in poleg tega je še bil v svoji ničemurnosti ljubosumen na Pivoino in ni mogel prenašati misli, da naj bi za njim kdo drug v latinskem okraju užival ljubezon najlepšega dekleta vsega okraja.

Rusko gospodarstvo.

PETROGRAD, 24. (Kor.) Oddelek za gospodarske zadeve z ministrstvu za notranje zadeve je odredil preiskavo glede vprašanja, v koliki meri je gospodarstvo ruskih mest od nemških topov in nemškega denarja.

Justica v Rusiji.

PETROGRAD, 23. (Kor.) »Rječ« govori z ogorčenjem o oproščanju nekega dekleta pred porotniki, ki je po lastnem priznanju prisvojilo lastnino svojih nemških službodajalcev.

Z nemško-francoskega bojišča.

BERLIN, 25. (Kor.) Veliki glavni stan, 25. aprila:

Zapadno bojišče.

Pri Ypernu smo izvojevali nadaljne uspehe. Dne 23. t. m. osvojeno ozemlje severno od Yperna smo obdržali tudi včeraj kljub sovražnim napadom. Dalje vzhodno smo nadaljevali naš napad, osvojili kraj Solaert jugozapadno od Saint Juliena, zavzeli tudi Saint Julien in Kerselaere in prodrali zmagovito proti Grafenstaftu. Pri teh bojih je bilo ujetih okoli 100 Angležev in uplenjenih več strojnih pušk. Angleški protinapad proti našim postojankam zapadno od Saint Juliena je bil odbit ob največjih izgubah za sovražnika.

Zapadno od Lilla so bili napadali polkusi Angležev zadrženi že v kali.

V Argonih smo severno od Le Four de Paro odbili napad dveh francoskih batalionov.

Na višinah Moze jugovzhodno od Combresa so doživeli Francozi težek poraz. Prešli smo tu v napad in predrl v naskoku več zaporedoma ležečih francoskih linij. Ponočni potkusi Francozov, da bi si pridobili nazaj izgubljene postojanke, so se ponesrečili ob težkih izgubah za sovražnika. Ujeli smo v teh bojih 24 francoskih oficirjev, 1.600 mož in uplenili 17 topov.

Med Mozo in Mozelo je prišlo sicer le na posameznih mestih naše južne fronte do bojev, ki pri Aillyju še niso končani.

V Priesterwaldu se je ponesrečil francoski ponočni napad.

V Vogezih je tudi včeraj megleno vreme oviralo bojno delovanje.

Vrhovno armadno vodstvo.

LONDON, 24. (Kor.) Vojni urad poroča: Boji v ozemlju med Steenstratom in Langermarcom, kjer so prodrli Nemci, se še nadaljujejo. Izguba tega dela linije je razkrila levo krilo kanadske divizije, ki se je morala umakniti, da je ostala v dotiki z desnim krilom sosednjih čet. V ozadju slednjih so se nahajali štirje kanadski 4.7 cm topovi, ki so padli v roke sovražniku. Par ur pozneje pa so izvršili Kanadci briljanten protinapad in so zavzeli topove

Zakrival je torej kar najskrbnejše na zunanji kralji spora, ki je nastajal v njegovem domu. Nikdar ni bil v družbi tujecev in znanecev navidezno veseljeji in brezskrbnejši ter je lahkomišleto zapravljaj svoje zadnje zlatnike z veselimi pojedinami in izleti.

Take so bile razmere tedaj, ko je Margueret uvel mladega Arzena Bochuja pri Virgilu.

Pivoine je bila tisti večer dražestno lepa.

V svoje krasne črne lase si je zateknila razcvetelo vrtnico, ki se je koketno nagibala na desno uho, kar jo je delalo podobno dražestnim manolam sevilskim in granadskim. Rožičasto in belo pasasta svilnata obleka jej je objemala ozki pas in njena ljubka nožica je bila obuta v čevljičke iz črnega atlasa.

Ko je vstopil Arzen, je stala, glasno se smeje, sredi kroga mladih mož, je tupa tam povlekla dišečo havansko smotko in je z dolgo srebrno zajemalko mešala punč v veliki posodi.

Arzenu se je zdela danes še veliko lepša nego prejšnji popoldan v luxemburškem vrtu, in ker ni bil ravno neumen in se je smatral za zelo duhovitega ter je visoko mnenje, ki ga je imel o sebi, le še večalo njegovo drznost, jej je v ognjevitih izrazih izražal svoje občudovanje.

nazaj. Ujeli so znatno število Nemcev, med njimi enega polkovnika. Kanadijci so imeli velike izgube, toda njihova hrabrost in edločnost sta ročila položaj.

Wolffov urad pripominja: Namen prikrivanja angleškega poraza je tako jasno razviden iz poročila, da bodo morali celo Kitchenerjevi vojaki okusiti to bridkost.

Francoska mornarica.

LYON, 24. (Kor.) »Le Nouveliste« poroča iz Pariza: Mornariški minister je odredil, da se moštvo letnika 1917 ne sme uvrščati v mornarico.

List »Echo de Paris« pod naslovom: »Cesar je hotel vojno«.

BEROLIN, 25. (Kor.) »Echo de Paris« z dne 16. t. m. poroča pod naslovom: »Cesar je hotel vojno o nekem pogovoru, ki se je vršil začetkom julija 1914 v neposrednem nadaljevanju predavanja generalnega polkovnika Moltkeja pri cesarju Viljemu ined nemškim generalnim štabnim šefom in grofom Exelom pl. Schwerin. Pogovor naj bi služil v dokaz temu, da je bil cesar odločen, začeti napadno vojno. Omenjeni pogovor se ni nikoli vršil. Vse, kar v tem pogledu prinaša francosko časopisje, je zlagano. To izhaja že iz dejstva, da je bil cesar meseca julija 1914 na Norveškem, medtem ko se je generalni polkovnik pl. Moltke od konca junija do konca julija nahajal v Karlsbadu.

Nemška letala nad Lunevillom.

LYON, 24. (Kor.) »Le Nouveliste« poroča: Več nemških letalcev je letalo nad Lunevillom. Metali so bombe. Dve ali tri so napravile večjo škodo.

Požar v smodniški tovarni.

BORDEAUX, 25. (Kor.) V smodniški tovarni v Saint Nedardu je včeraj izbruhnil ogenj, ki je povzročil samo neznatno škodo. Ničče ni bil poškodovan. Delo ni bilo pretrgano.

Aretrirana nemška zakonska dvojica.

PARIZ, 24. (Kor.) »Temps« poroča: Policija je aretirala v Charvillu neko virtmberško zakonsko dvojico, imenom Stürle. Oba zakonska sta bila od izbruha vojne skrita pri znančih, ker nista mogla več zapustiti Francije in ista hotela biti intermirana. Proti Stürleju, ki je po poklicu vinogradnik, je bila vložena ovadba radi volunstva.

Ubešla in obsojena nemška častnika.

LONDON, 24. (Kor.) Nemška častnika Sautersleben in Avders sta bila v Chiestru postavljena pred vojno sodišče, ker sta zbežala iz ujetniškega tabora. Častnika sta priznala dejstvo bega, a protestirala sta proti sodišču, ker nista dala častne besede in se vsled tega lahko obsodita samo po haški konvenciji samo v disciplinarno kazen, katero naj bi izrekel poveljniki tabora. Protest ni bil sprejet. Obsodba se ni prijavila.

Poveljnik torpedovke »Dague« pride pred vojno sodišče.

LYON, 24. (Kor.) »Republicain« poroča iz Toulona: Poveljnik torpedovke »Da-

Pivoine ga je pogledovala čez ramo, kajti ni jej ugajal. Zdel se jej je plitev in nadut in zato mu je pokazala hrbet, kedar je hotel govoriti žnjo.

Arzen se pa ni dal odgnati na ta način in je sklenil kar najvnetejše dvoriti ponosni krasotici. Prišel je prihodnji dan in prav tako tudi vse naslednje dni, in ker je mislil, da po njenem ljubimcu najlažje pride do njenega srca, je postal nerazdružljiv Virgilov spremljevalec.

Komaj pa je občeval kakih osem dni z Virgilom, je že opazil, da se nahaja Virgil prav pogostoma v najhujši denarni zadregi. Odprl je torej svojo denarnico in par sto frankov, ki mu jih je ponudil kolikor mogoče obzirno, mu je pridobilo popolno Virgilovo zaupanje. Virgil pa ga je zato tudi ob vsaki priliki hvalil in povzdigoval kot pravi vzor resničnega prijatelja.

Celo Pivoine ga je odtlej gledala nekoliko prijazneje in nič več se jej ni zdel tako plitev in tako grd.

Arzen je porabil to nastajajočo naklonjenost, da si je počasi pridobival zaupanje deklice, skrbno se ogibajoč vsega, kar bi moglo kazati njegova čustva napram njej, ki jih je izražal kvečjemu z ognjevitimi pogledi in pozadušenimi vzdihli.

Pivoini, ki je dobro poznala tako vedenje, se je zdelo to smešno in ni mu zamerala. (Dalje.)

PODLISTEK

GREŠNICE.

Roman. — Francoski spisal Xavier de Montépin

XVIII.

Nesreča.

Da bi mogel stanovati skupaj s Pivoino, je Virgil zapustil svojo dotedanjo sobo in je v prvem nadstropju istega hotela najel dve drugi, ki ste bili z vrati zvezani med seboj.

Seveda je moral plačevati za to stanovanje še enkrat toliko, kakor za prejšnje, toda to malo zvišanje njegovih izdatkov je bila le kaplja v morje.

Zdelo se je v resnici, kakor da ga je njegovo novo ljubavno razmerje omotilo in omamilo tako zelo, da ni vedel in videl čisto nič, kako po neumnem zapravlja denar.

Svojo mesečino dvesto frankov je vsakokrat že zapravil prvih osem dni in da je mogel plačevati potrebščine ostalih treh tednov v mesecu, se je zakopal čez glavo v dolgove.

Dopoldanske ure je uporabljal vedno le za to, da je našel denarja. Postrežljivji in nevarni tovariši so mu preskrbeli kredit pri nekaterih oduherih, te ogabni golazni,

